

LJUBLJANSKI
ŠKOFIJSKI LIST

LETA 1944

V LJUBLJANI 1944

ZALOŽIL ŠKOFIJSKI ORDINARIAT V LJUBLJANI

TISKALA LJUDSKA TISKARNA V LJUBLJANI (JOŽE KRAMARIČ)

LJUBLJANSKI
ŠKOFIJSKI LIST

LETA 1944

V LJUBLJANI 1944

ZALOŽIL ŠKOFIJSKI ORDINARIAT V LJUBLJANI

TISKALA LJUDSKA TISKARNA V LJUBLJANI (JOŽE KRAMARIČ)

THE

STANDARD

OF

THE

1871

NEW YORK

1871

Kazalo

k letniku 1944 Ljubljanskega škofijskega lista. — Skupaj 12 števk.

B	Stran	P	Stran
Birmanci, seznam za l. 1944	71	Pastoralne konference leta 1944	12
Birmovanje v letu 1944	12	Pij XII.: Okrožnica: Divino afflante Spiritu	17
Bratovščina sv. Družine	70	Okrožnica: Orientalis Ecclesiae	47
		Tolažilna beseda Slovencem	39
D		Postna postava za leto 1944	8
Družba sveto Detinstvo	36	Pravilnik za cerkvene pevce	67
Duhovne vaje v letu 1943	13	Praznik sv. Cirila in Metoda	44
Duhovne vaje v letu 1944	44	Pridiga med mašo in Credo	54
G		R	
† Gregorij, škof: Pastirsko pismo za leto 1944	1	Razne objave	37, 55, 71
† Gregorij, škof: Molitvena osmina v čast sv. Jožefu	35		
† Gregorij, škof: Spravna osmina praznika presv. Srca Jezusovega	42	S	
† Gregorij, škof: Molitvena akcija v oktobru in novembru	57	Seznam birmancev za leto 1944	71
† Gregorij, škof: Molitvena osmina za cerkveno edinost	70	Shranjevanje sv. Rešnjega Telesa ob vojnih napadih	9
		Slovenski misal, opozorilo o rabi	55
I		Slovstvo:	
Incenzacija sv. Rešnjega Telesa	65	R. Plus: Kristus v naših bratih	15
Izpitni duhovnikov po kan. 130	12	Anton Luskar: Obredni priročnik	15
Izseljenska nedelja	65	Dr. Frane Jaklič: Ignacij Knoblehar	15
		Venceslav Vrtovec: Pesem življenja	15
K		P. Roman Tominec: Skrivnost poslednjega usmiljenja	15
Kanonična vizitacija za l. 1944	12	P. Krizostom Sekovanič: Božji smehljaji	15
Knjižice salez. družbe	13	Misijonska predavanja	15
Konference v letu 1944	12	Knjižice salezijanske družbe	13, 15, 38, 45, 56, 63, 71
Konkurzni razpis: Codellijev kanonikat pri ljubljanski stolnici	71	Zakonik cerkvenega prava	37
Krščanski nauk za 3. razred ljud. šol	62	Skrivnostno telo Jezusa Kristusa	37
		Posvetitev družin brez. Srcu Marij	38
M		Dejanje sv. Detinstva za l. 1943	38
Mašno vino	59	Albert Gossens: Življenjske smernice II.	38
Misijonska nedelja	58	Albert Gossens: V svetlobi Jezusovi	38
		Janez Pucelj: Jezus, moj prijatelj	45
N		Fr. Koretič: Šmarnice Marije Pomagaj	45
Novomašniki leta 1945	69	Hirscher-Tominec: Kakor v zrealu	45
		Slovenski prevod Rimskega misala	45
O		P. Jakob Žibert: Apostolstvo molitve	55
Obred svetega krsta	40	Dr. Fr. K.: Domobrančev molitvenik	56
Odpustek za molitev: Gospod, reši nas, utapljam se!	11	A. Gossens: Življenjske smernice III.	62
		Anton Logar: Boji in zmage	62
		Anton Koritnik: Za dušo	63
		Priročnik za vodstvo Marij. vrtecev	68

	Stran		Stran
Gregorij Mali: »Blagrovali me bodo vsi rodovi«	71	Dr. Anton Breznik, Janez Molj, Jakob Kalan, Franc Kern, Janko Boršt- nar, Janez Godec	46
Glas iz vic	71	Jožef Knave	56
Krik slovenske zemlje	71	Rudolf Mecilošek, Jernej Klinec	64
Sodalitas ss. C. J.: Konference l. 1944	12	Alojzij Duhovnik, Ivan Šašelj, Mihael Klančnik	68
Š		Josip Pravhar, Janko Sušnik, dr. Gre- gorij Žerjav, Andrej Lavrič, Ma- tija Novak	72
Škofijska kronika 38, 46, 56, 63, 68, 72		V	
T		Vpis v mrliško knjigo in pokop mrličev	59
Takse in štolnina, zvišanje	36	Z	
Triletni izpiti po kan. 130	12	Zahvala za škofijske nabirke	40
U		Zakramentalna generalna odveza	41
Umrli duhovniki:		Zavarovanje cerkvenih in nadarbinskih poslopij	66
Janez Pediček, dr. Janez Zore, dr. Pe- ter Eržen	38		

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXXI.

Ljubljana, 5. februarja 1944.

Štev. 1, 2.

Erscheint monatlich — Jahr 1944 — Abonnement: Jährlich 35 Lire
Izhaja mesečno — Leto 1944 — Naročnina: 35 Lir letno

1.

Pastirsko pismo za leto 1944.

Beseda svetega očeta trpečim narodom.

Gregorij,

po božji milosti in apostolskega sedeža oblasti
škof ljubljanski, pošilja vsem vernikom škofije
pozdrav in blagoslov!

Za letošnji postni čas Vam, predragi verniki, ne morem nič lepšega in nič primernejšega povedati, kakor očetovske besede papeža Pija XII., ki jih je na zadnji božični večer govoril po radiu vsemu svetu. S svojega visokega mesta gleda papež na ves svet in na vse narode, vidi njihovo trpljenje, njih boje in nade; vse objema z enako očetovsko skrbjo in ljubeznijo, saj so vsi njegovi duhovni otroci, vsem je od Boga postavljen za učenika in vodnika, predvsem seveda kristjanom, ki so člani Cerkve Kristusove, pa tudi ločenih bratov in tistih, ki Kristusovega nauka še niso sprejeli, ne izključuje iz svoje ljubezni, marveč skrbi, da bi jih pripeljal k eni čredi božji po Jezusovi besedi: »Še druge ovce imam, ki niso iz tega hleva; tudi tiste moram pripeljati: in poslušale bodo moj glas in bo ena čreda, en pastir« (Jan 10, 16).

Ko gleda papež z grenkobo in grozoto v temno ozračje smrti in sovražstva, ki ovija ves svet, vidi pred seboj trojno vrsto ljudi: prevarane, obupane in verne. Na vsako vrsto posebej naslavlja očetovsko besedo in ji v Jezusu Kristusu kaže edinega Odrešenika iz stisk tega življenja.

I. Prevaranim:

Z žalostjo in boleščjo misli sv. oče na neštete ljudi, ki so iskali sreče v tem življenju, a so doživeli bridke prevare, ne najdejo pa poti do upanja in tolažbe, ki jo imajo verni ljudje v svoji živi nadnaravni veri, ki jih vodi preko vrtincev časa proti večnemu cilju.

Med temi zagrenjenimi prevaranci so tisti, ki so z vsem srcem zaupali v svetoven razmah gospodarstva in so mislili, da edino to more združiti in pobratiti narode. Veselili so se razvoja svetovne trgovine, ki preko vsega sveta izmenjava vsakovrstne pridelke, iznajdbe in izdelke, s ponosom so zrl, kako zmagoslavno koraka po vsem svetu moderna tehnika, ki je

s svojimi motorji premagala vse meje časa in prostora. Od tega ogromnega razvoja gospodarstva so si obetali nezasluten napredek in porast človeškega blagostanja in sreče. A kaj so doživeli? Ker v gospodarskem življenju niso upoštevali tistih нравnih meja, ki jih je Gospod Bog postavil v svojih zapovedih, ker se pri svojem stremljenju niso ozirali na razsvetljenje, ki ga daje vera v nadzemljsko večno življenje, se je ves razvoj žalostno končal v stanju, ki ponižuječe izrablja človeško osebo in naravo: na eni strani je bedno in strahotno pomanjkanje, na drugi strani pa ošabno in izzivalno obilje, med obema pa neznosen in nepomirljiv razdor, ki ni med zadnjimi vzroki, ki so človeštvo privedli v neizmerno trpljenje današnje žaloigre.

Za te prevarance je rešitev le pri Jezusu, ki je v jaslicah in v skromnem delovnem življenju Nazareta in v uboštvu in zapuščenosti križa za se prostovoljno izvolil revščino, da bi s tem razodel in poudaril, da gospodarske dobrine niso najvišje, ampak da so vse snovne stvari po svoji naravi in bistvu podrejene višjemu in popolnejšemu življenju duha in da morajo služiti umski, нравstveni in verski izpopolnitvi, za katero se mora človek truditi in k čemur mu mora služiti vse, kar je Bog v naravnem stvarstvu človeštvu dal na razpolago. Tisti, ki so pričakovali, da bo človeško družbo rešilo in osrečilo bogato razvito življenje na svetovnem gospodarskem trgu, so bili tako ogoljufani v svojih nadah zaradi tega, ker so snovno bogastvo imeli za glavni in edini namen in ga niso rabili za višje, popolnejše namene človeka. Tako so postali sužnji lastnega bogastva, ne pa njegovi pametni in pravični gospodarji.

Še drugo vrsto prevarancev vidi sv. oče. To so tisti, ki so menili, da sta sreča in dobrobit edinole v taki znanosti in omiki, ki ne mara priznati Boga Stvarnika. Prava znanost je odsev božje luči in vodi k Bogu, a laži-znanost, ki nikjer noče videti delovanja osebnega Boga, neodvisnega od kakršnih koli meja ter nad vse zemeljsko vzvišenega, ne more dati sreče in zadovoljstva. Kdor odpade od božje Besede, po kateri je vse ustvarjeno, odpade tudi od lastnega duha, ki je od Boga prižgana luč v človekovi naravi sami. Znanost, ki je odpadla od pravega duhovnega življenja, si je sicer domišljala, da je dosegla polno svobodo in nezavisnost, ker je odpadla od Boga, danes pa uvideva, da je za kazen zagazila v hlapčevanje, kakor ni bolj poniževalnega še nikdar bilo. Postala je namreč skoraj slepa izvrševalka naročil in povelj, ki jim je deveta briga, kaj terjata resnica in čast človeške osebnosti. Znanost pa, ki povsod najde sledove neskončno modrega in mogočnega Boga Stvarnika, je svobodna hčerka božje resnice in se ponižno raduje vsakega novega spoznanja.

Tudi znanost ne bo našla nikjer drugod rešitve kakor pri Sinu božjem, ki je pot, resnica in življenje. Pot, ki vodi do sreče, resnica, ki dviga, življenje, ki daje človeku večnost.

II. Obupaniam:

»Poleg tistih, ki se jim je življenje podrlo, ker so odpovedala načela, katerim so v veliki meri sledili politiki in znanstveniki, stoji ne manj številna množica tistih, ki jih v živo boli in peče, da so se zrušili njih osebni in lastni življenjski vzori.« Tudi med temi vidi sv. oče dvoje vrste ljudi. Eni so tisti, ki jim je bilo delo življenjski namen, drugi pa so stavili vse svoje upanje v uživanje zemeljskega življenja. Na obojne se papež obrača s sočutno in razumevajočo besedo in jim zopet v Kristusu pokaže edino upanje, ki jih more dvigniti iz sedanjega prepada k novemu, pravilnejšemu življenju.

Koliko je tudi med nami bilo ljudi, ki so vse svoje življenje posvetili edino delu in je bil edini cilj njihovega trudapolnega dela ugoden

gmojni položaj zanje in njihove družine. Odklanjali so pri tem delu vsako versko misel, ki usmerja delo človekovo k višjim, neminljivim ciljem, ki nas uči, kako moramo svojemu časnemu delu dati večnostno vrednost. Danes pa, iztrgani iz svojega dela, čutijo v sebi strahotno praznoto, ne čutijo več tistega notranjega zadovoljstva, ki ga daje samo tako delo, kakršno je prejelo čast in potrjenje od Boga.

Vse te delovne ljudi vabi papež, naj pridejo k Jezusovim jaslicam. Že prve ure svojega bivanja na zemlji nas Jezus uči pravilno pojmovati in ceniti delo. Ob jaslicah najdete same navadne delovne ljudi: Marijo, deviško družinsko mater in delavko, Jožefa, družinskega poglavarja in delavca, pastirje, delovne varuhe čred, in slednjič Modre iz Jutrovega. Ročne delavce, delavce-čuvaje in duševne delavce najdete ob Jezusovih jaslicah. Klanjajo se in dajejo čast božjemu Sinu, ki po lastni volji še ne zna govoriti, pa jih vendar s svojimi srčkanimi nemimi usteci močneje ko z besedo uči, kaj je smisel in vrednost dela. Delo ni samo garanje človeških udov, brez smisla in cene, pa tudi ne poniževalno hlapčevanje. Delo je služba Bogu. Delo je dar božji, je žehteča moč in polnost človeškega življenja, z njim si služimo večni pokoj. »Dvignite glave in imejte ponosno čelo, o delavci!« Tako vzklika sveti oče. »Glejte Sina božjega, ki je s svojim Očetom ustvaril in uredil veselstvo in s tem izvršil največje delo. Postal je človek, nam enak razen v grehu, in je vstopil v veliko delovno občestvo in za naše odrešenje so mu dolga leta življenja potekla v trudu in znoju. On, Odrešenik človeškega rodu, prešinja s svojo milostjo vse, kar delamo, in tako daje vrednost in čast vsakemu poštenemu delu, naj bo visoko ali nizko, veliko ali majhno, prijetno ali neprijetno, ročno ali umsko. Vsako od božje milosti prešinjeno, v božji milosti storjeno delo je pred Bogom zaslužno in nadnaravno. Na ta način združuje Kristus vse tisočere oblike človeške dejavnosti v en sam nepretrgan slavospjev Očetu, ki je v nebesih. In v tem je najvišja odlika in najtrajnejša čast dela.« Nihče ne more človekovemu delu dati večje časti in sijajnejše odlike, kot jo daje Kristus.

Še bolj obupani so danes tisti, ki so iskali srečo samo v uživanju minljivega zemeljskega življenja. Nekateri so si zamišljali to srečo v polnosti telesne moči in lepoti telesnih oblik, ki so si jo pridobivali v vztrajnih in napornih vajah na športnih igriščih. Danes pa v strašnem vrtincu vojske živa moč in krasota tolikih mladih ljudi gnije v vojnih bolnicah. Drugi se vlačijo kot invalidi, kot telesni in duševni hiralci po cestah svoje domovine, kateri so bombni napadi premnoga mesta najlepših pokrajin stolkli v kup razvalin. Tako se je premnogim zrušil up sreče v nič.

Drugi so si vrednost in namen življenja predstavljali kot obilje in zvrhano mero udobja. Tudi tem vojska ni prizanesla. Nemi in ne vedoč, kaj bi, stoje pred razvalinami, ki so se zgrnile kakor uničujoč vihar tudi nad njihovo imetje: ogenj in meč sta uničila bogastvo in dom, udobno življenje in zabave so šle po zlu, žalostna je sedanost, za bodočnost pa ostaja malo upov in grmada strahov.

Tretjim pa je bil pojem sreče in vsebine življenja posest moči in oblasti. »Ti pa morajo danes gledati z grozo morje krvi in solza, v katerem se koplje ves svet. Gledajo grobove in jame, polne mrličev, razsejane po vseh pokrajinah zemlje. Omika polagoma ugaša. Gmotno blagostanje vedno bolj gine. Znameniti spomeniki in prelepe stavbe, sadovi božanskih umetnosti, se rušijo. Sovraštvo pa, ki podžiga narode drugega proti drugemu in ki za bodočnost ne obeta nič dobrega, se zaostruje in poglablja.«

Res, vsi ti, ki so svoje upe stavili na tako minljive in nestalne reči, so danes obupani in ne vidijo rešitve. Papež jih poziva, naj dvignejo svoj

pogled više nad vse to, kar jim je vojska zrušila, v Kristusu bodo našli rešitev, v njem se jim bo obnovilo novo upanje, ki jih nikdar ne bo prevaralo. »Samo Kristus more odgnati pogubnega duha zmote in greha, ki sta vklebila človeštvo v jarem trinoškega in ponižujočega suženjstva, ker sta ga pahnila za hlapca mislim in željam, ki jih vlada in žene nenasitni pohlep po dobrinah brez konca in kraja. — Samo Kristus, ki nas je rešil bednega tlačanstva greha, nam more pokazati in utreti pot k lepi in urejeni svobodi, oprti na resničnem poštenju in na zavesti, da smo za svoje delo Bogu odgovorni. — Samo Kristus, »na čigar ramah je oblast« (Iz 9, 6), neskončno dobroti in vsemogočni, more dvigniti in izvleči človeški rod iz stisk, ki so tako hude, da jim ne vemo imena, ter mu pokazati pot k sreči.«

III. Vernim:

Ko je papež pokazal prevaranim in obupanim v Kristusu Odrešenika, ki jim more vrniti upanje in srečo in jih tudi iz nepreglednih ruševin sedanjosti pripeljati ne samo v varnejšo bodočnost na zemlji, temveč tudi v večno srečo, se obrača s posebno ljubeznivostjo na vernike in jih vabi k učlovečenemu Sinu božjemu: »Pridite sedaj vi kristjani, vi verni, ki vas veže nedopovedljiva nadnaravna vez z božjim Sinom.«

Uteha vere v današnjih nadlogah.

Kaj pove sveti oče vernim svojim otrokom, to je nam, ki se zavestno prištevamo k članom Kristusove Cerkve? Sveti oče ve, da tudi verni čutijo vse bolečine sedanje stiske. Trpljenje ne gre mimo vernih. Bog pusti padati dež trpljenja in bolečin enako na vse, na pravične in krivične. Vsi trpimo skoraj enake bolečine, pa trpljenje vendar ni enako hudo in bridko. Iz naše vere nam sveti žarek upanja, da se bo naša žalost v veselje spremenila. Mi verniki nosimo svoj delež trpljenja in svetovnih nadlog k trpečemu Sinu božjemu in pri njem dobivamo tolažbo in oporo, ki je svet ne pozna. Ta tolažba pa nas hrabri in krepi, da moremo stati brez strahu, brez omagovanja in brez padcev sredi najtežjih preizkušenj.

Očetovsko sočutno opisuje papež nadloge, ki danes obiskujejo vernike. Takole pravi: »Vojska uničevalka obiskuje in muči tudi vas, vaša telesa in duše, vaše premoženje in imetje, vaše hiše in ognjišča. Smrt je vašim srecem zasekala rane, ki se ne bodo kmalu zacelile. Misel na drage grobove tam daleč — morda sploh ne veste, kje — nemir zaradi izginolih ali Bog ve kje raztepenih svojcev, hrepenenje, da bi še kdaj objeli svoje drage, ki so v ujetništvu ali internaciji, vam povzročajo bolečine, ki vam tlačijo dušo k tlom. Povrh tega pa se zgrinja na vse, starše in otroke, stare in mlade, težka in temna bodočnost.«

Z vsem tem našim trpljenjem sveti oče sočustvuje, z nami vred ga čuti in nosi, kar tako lepo zatrjuje, ko pravi: »Dan za dnem je naše očetovsko srce z globoko in neusahljivo ljubeznijo blizu vsakemu izmed vas, preljubi sinovi in hčere, ki trpite in ste v stiskah. A kaj, ko vsi naši napori ne zmorejo na mah ustaviti grozotne vojske. Ne morejo dati življenja vašim rajnkim. Ne morejo pozidati vaših porušenih ognjišč. Ne morejo vam docela odvzeti bojazni za pogrešane. Še mnogo manj pa je v naši moči, razkriti vam, kaj ima še priti. Ključni bodočnosti so v božjih rokah. Bog razporeja tok dogodkov in on sam je določil, kdaj pride konec in mir.«

Težko je svetemu očetu, da trpečim narodom ne more pomagati, kakor bi rad. Pač pa bo tudi v bodoče kakor doslej storil dvoje. Prvič bo storil vse, kar bodo dopuščale gmotne in duhovne moči, da olajša žalostne posledice vojske ujetnikom, ranjencem, pogrešanim, brezdomcem, obuboža-

nim in vsem trpečim vseh narodov in jezikov. Drugič pa bo — kot že tudi doslej — vedno zopet opozarjal in spominjal vernike in nevernike na mogočno uteho in moč, ki nam jo daje vera.

Za tiste, ki trdno in živo verujejo v posmrtno življenje v nebesih, izgubita smrt in trpljenje svojo bolečo grenkobo. Gotovost, da bomo umrli, nam vera ožarja z božjo tolažbo v obljubi, da bomo večno živeli. »Iz te vere,« pravi papež, »črpate notranjo vedrost, zaupanje in moč, ki ne podležejo niti najhujšemu trpljenju. To je kraljevska milost in neprecenljiva odlika, ki jo imate po Odrešenikovi dobroti.« Za to misel moramo biti hvaležni s tem, da smo v veri stanovitni in da v apostolski gorečnosti budimo novo zaupanje tistim, ki so ga izgubili, in da vodimo k duhovni rešitvi one, katerih ladja se je v morju današnjih nesreč razbila in so v nevarnosti, da se potope in poginejo.

Dolžnost kristjanov v tej uri.

Tudi med nami, dragi verniki, so taki, ki so z vero zgubili vsako upanje in se potapljajo. Tem moramo biti apostoli, jim nuditi prijazno roko, da jih dvignemo, jim obudimo vero izpod ruševin, ki so jim v duši vero zasule. Človeštvo hodi danes v veliki meri po poti, ki je brez Boga, še huje, proti Bogu, proti Kristusu. In sveti oče pristavlja: »S to ugotovitvijo nočemo na noben način žaliti tistih, ki so v zmoti. So in ostanejo naši bratje.« Ker so naši bratje, zato nas bratska ljubezen sili, da jih spravimo zopet na pot, ki vodi h Kristusu, našemu in njihovem Odrešeniku.

Poleg ljubezni do bližnjih, ki živijo v zmotah, nas nagiba k dejanski apostolski gorečnosti tudi zavest naše lastne sokrivde. Tudi mi smo bolj ali manj odgovorni za današnje žalostno stanje. Zato papež pravi: »Prav pa je, da si tudi kristjani ogledajo delež odgovornosti, ki v današnjih preizkušnjah pade nanje. Ali mar niso tudi mnogi kristjani popuščali napačnim naziranjem in življenjskim načelom, ki jih je cerkveno učiteljstvo tolikokrat obsodilo?« Kako to očetovo vprašanje zadeva tudi vesti slovenskih katoličanov! O, da bi si vsi z vso resnostjo izprašali svojo vest in svojo krivdo skesani priznali prav tako javno, kakor so prej javno popuščali napačnim načelom. Tako ne bi samo sebe pred Bogom opravičili, ampak tudi vsem, ki so po njihovem slabem zgledu bili zapeljani ali bili v zmotah še bolj potrjeni, pokazali pot nazaj k resnici in jih opogumili, da stopijo brez strahu na to edino rešilno pot.

Sveti oče pa nadaljuje: »Vsaka mlačnost in vsako nepremišljeno paktiranje s človeškimi ozirji v verskih resnicah in načelih, vsako malodušje in omahovanje med dobrim in zlom v dejanskem krščanskem življenju, v vzgoji otrok in v vodstvu družine, vsak greh, skrit ali očit, vse naštet, in še marsikaj drugega, kar bi lahko dodali, je bil in je še žalostni prispevek k zlu, ki danes tare svet. In kdo pod soncem bi imel pravico misliti, da je brez vsake krivde? Razmišljajte sami o sebi in o svojem dejanju in nehanju ter ponižno priznajte svojo odgovornost. Opazili in začutili boste na dnu duše, da tudi vas veže sveta dolžnost moliti in delati, da se potolaži božja pravična jeza in izprosi božje usmiljenje v rešitev naših bratov.«

»Bogu moramo znova dati čast, ki se mu je toliko desetletij kratila.« Tako nas poziva sveti oče. In na to vašo dolžnost bi vas, dragi verniki, rad še prav posebej opozoril. Bogu moramo dati čast! Na to svojo prvo dolžnost smo morda premalo mislili in še danes v tej stiski ne mislimo dosti pogosto in dosti resno. Boga častiti je namen in smoter vsakega bitja, ki ga Bog ustvari. Tudi človeka, tebe in mene in vse druge, je Bog ustvaril

za to, da ga častimo in slavimo, najprej v tem zemeljskem življenju, po smrti pa brez konca vso večnost. To Bog nujno zahteva in od tega nikdar in pri nikomer ne odstopi. On je neskončno svet in popoln; neskončno svetega in popolnega moramo s svetim spoštovanjem častiti, častiti z vsem življenjem in z vsem delom, kakor uči sv. Pavel: »Ali torej jeste ali pijete ali kaj delate, vse delajte v božjo slavo« (I Kor 10, 31); »in vse, kar delate v besedi ali dejanju, vse storite v imenu Gospoda Jezusa« (Kol 3, 17), »kajti Kralju vekov, neminljivemu, nevidnemu, edinemu Bogu bodi čast in slava na vekov veke« (I Tim 1, 17).

Častimo pa Boga predvsem s pokorščino, da vestno in zvesto, v ljubezni in zaupanju izpolnjujemo vse, kar nam v svojih zapovedih in po svoji Cerkvi zapoveduje in da ga slavimo z notranjim in vnanjim češčenjem; z notranjim tako, da mu svojo voljo uklonimo, svoje misli in svoje želje k njemu povzdigujemo v pravi zbrani molitvi; vnanje pa na tisti način, kakor nam je po Cerkvi ukazal za svoje dneve z javno božjo službo, zlasti z daritvijo svete maše in da se zdržimo dela, ki je s praznovanjem Gospodovega dne nezdržljivo. Sami veste, predragi verniki, kako se je tudi med našim narodom Bogu dolžna čast kratila z bogokletjem, skrunjenjem Gospodovih dni, z opuščanjem molitve, z izzivalnim postajanjem zunaj cerkve med sveto mašo in na sto drugih načinov. Zato pa velja tudi za nas papežev opomin: Bogu moramo znova dati čast, ki so mu jo desetletja ljudje tudi pri nas kratili. Na spokorni dan lani smo Mariji Pomagaj slovesno obljubili, da bomo prenehali z grehi, ki Bogu čast jemljejo. Obnovimo to obljubo, držimo zvesto dano besedo in tem iskreneje in tem slovesneje dajmo Bogu čast tudi javno in odkrito, čim huje nekateri brezbožneži Boga žalijo, preklinjajo in zaničujejo. Le tako bomo sebi in drugim pridobili nazaj oni notranji mir, ki ga nihče ne more imeti, kdor ni v pravem razmerju do neskončno svetega Boga.

Klic na apostolsko delo.

Sveti oče navdušeno in pogumno kliče vse vernike na delo za to obnovev pravega krščanskega življenja: »Na delo torej, preljubi! Strnite vrste! Naj vam ob težki nalogi ne upade srce! Ne stojte sredi razvalin s prekrižanimi rokami! Začnite iz razvalin graditi novo svetovno družabno stavbo po Kristusovih vodilih!« Sveti oče razume, da marsikateremu upada pogum, ko vidi pred seboj delo tako težko in ogromno, da presega človeške moči. Zato pa nas opozarja, da je Jezus začel obnovev in prenovitev človeštva kot nebogljen Dete v ubožnem hlevcu in je vendar slavil zmago nad cesarskim poganstvom. Moč njegovega Duha in njegove resnice se ni zmanjšala, da ne bi mogel slaviti zmage tudi danes, ko muke in prevare vseh vrst premnogim dušam kažejo praznoto in blodnost poti, po katerih je doslej šlo javno in zasebno življenje, ko mnogi razboriti človeški duhovi iščejo novih vzorov, kako urediti državno in družabno življenje, zasebno in javno, šolo in vzgojo, ter jih peče želja, da bi umirili te potrebe svojega srca. Tu je naša naloga, dragi verniki, da jim z zgledom svojega krščanskega življenja in z gorečo besedo pokažemo, kako je pravo življenje v tem, »da spoznajo tebe, edinega pravega Boga in katerega si poslal, Jezusa Kristusa« (Jan 17, 3).

Papež poziva še na drugo delo, ki ga terja krščansko usmiljenost: spričo toliko milijonov ljudi, ki so zaradi vojnih dogodkov zgubili vse in rešili komaj golo življenje. Kolikokrat je moral z bolečo dušo ponavljati klic božjega Učenika: »Smili se mi množica«, ker »nimajo kaj jesti«. In

vsakokrat je bridko občutil, kako majhna in nezadostna so sredstva, ki mu jih kristjani vsega sveta dajejo na razpolago, v primeri z ogromnimi potrebami, ki postajajo še vsak dan večje. Spričo te bede se obrača na tiste narode in države, katerim je božja Previdnost doslej prihranila neposredno trpljenje vojnih grozot, in jih prosi, naj s plemenitim srcem dajejo podpore za one, ki jim sredi težkih udarcev vojne brez zunanje pomoči že danes manjka najpotrebnejšega in jim bo še bolj manjkalo v bodoče.

Sveti oče upa, da bo njegov klic našel globok odmev v srcih, ki človeško čutijo, saj se v plemenitih in razsvetljenih dušah vedno bolj prebujata zavest vzajemne odgovornosti ob vprašanjih, ki jih stavlja splošno obubožanje, ki je žalostna posledica vojske. S skupno pomočjo se bo morala začeti obnova vsega, kar je vojska opustošila, obnova porušenih stavb in pokrajin in duhovno ozdravljenje duš, ki so v zmotah. Duhovno ozdravljenje in gospodarski dvig je živa celota narodnega in državnega življenja. Za popolno obnovo, ki naj bo stalna in trdna, je oboje enako potrebno in k obojnemu obnovitvenemu delu kliče papež ne samo vernike, temveč tudi vse druge, ki čutijo v prsih živ človečanski duh. Vsi, prav vsi bodo morali sodelovati in z vsemi močmi pomagati, če naj se rane sedanje vojne stiske zacelijo in vse, kar je porušenega, znova zgradi, zlasti pa da se medsebojni odnosi narodov in stanov na novo bolj pravično in človekovim ciljem bolj primerno uredi.

Bodočnost prinaša tudi Cerkvi in njenim članom nove naloge, ki naj jih po božji volji izvršijo. V svojem nagovoru kardinalom je na božično vigilijo sveti oče o tem dejal: »Če je dovoljen vpogled v božje načrte, kolikor jih osvetlujejo pretekli dogodki, spoznamo, da trdo in krvavo stanje sedanjosti morda ni nič drugega kakor začetek zarje novega razvoja, v katerem se bo Cerkev, ki je poslana vsem narodom in v vse čase, znašla pred nalogami, ki so bile preteklim dobam neznane, ki jih bodo mogli izpolniti le pogumni in za vse žrtve pripravljeni duhovi in srca, ki so brez strahu pripravljena iti z Odrešenikom v njegovi Cerkvi znova po križevem potu in na sebi obnoviti skrivnosti trpljenja na križu.«

Nove naloge bo našla Cerkev tudi pri nas; duhovniki in verniki skupaj jih bomo morali z božjo pomočjo izpolniti. Že zdaj se pripravljajmo na to, že zdaj prosimo Svetega Duha za potrebne milosti, za pogum in neustrašenost in za pripravljenost na vse žrtve, ki jih bo to delo za rešitev duš in za obnovo krščanskega življenja od nas zahtevalo.

V pričakovanju miru.

Zdaj pa z vsemi narodi željno pričakujemo mir. Čim bolj se kopiči trpljenje kot posledica dolge vojske, tem močnejša postaja želja po miru. Da mir ne bo razočaral narodov, ki ga pričakujejo, da ne bo laži-mir, ampak pravi, resnični in pravični mir, ki nosi v sebi trajnost in trdnost, mora zmagati načelo razsvetljene in pametne pravičnosti in bratstva v vseh temeljnih vprašanjih o dobrobiti narodov in držav. Pametni duhovi in pravi prijatelji človeštva razumejo, da človeškemu dostojanstvu in krščanski vesti odgovarjajoč mir ne more biti brezsrčen diktat orožja, marveč sad pravičnosti, ki vidi v bodočnost, ter sad razsodnosti, ki čuti odgovornost do vseh.

Dokler pričakujemo tak mir, ki bi svet v resnici pomiril, pa še vedno trpimo na duši in telesu pod udarci nadlog in krivic in tako se nabira v dušah vedno več zagrenjenosti in raste v njih želja po maščevanju za vse krivice. A sveti oče pametno in previdno svari: »Kljub temu pa, preljubi sinovi in hčere, ne smete kasneje tega miru omadeževati z mašče-

vanjem in krivic s krivicami povračevati ali delati morda še večje krivice. Ta opomin je tudi za naše razmere zelo potreben. Tudi v mnogih srcih našega naroda se nabira zagrenjenost in se močno vzbuja želja povrniti desetero vse krivice, ki so jih mnogi morali pretrpeti. Taka želja je sicer razumljiva, a ne prinaša sreče, ne utrjuje miru, marveč vzbuja novo, še hujše sovraštvo, ki izbruhne pri prvi priložnosti s še večjo silo. Ne maščevanja, ne novih krivic! Krivice naj se kaznujejo po pravični meri v smislu božjih zapovedi in pametnih človeških zakonov, ne pa s še večjimi krivicami, ki jih narekuje slepa strast. Bog si je pridržal končno sodbo nad vsemi krivicami in bo vsakemu, ki je prestopil božjo postavo in prekoračil meje poslanstva, ki mu ga je Bog dal, določil pravično kazen. (Prim. Iz. 10, 5—19.)

Beda in revščina je zdaj delež premnogih, ki vzdihujejo po miru. Vsem tem pravi sveti oče: »Obrnite svoja srca in svoje misli k božjemu Sinu v jasicah. Glejte in premišlujte, kako je v tej zapuščenosti, mrazu in vetrovom izpostavljeni votlini deležen vaše revščine in bede. Grenka sta uboštvo in revščina, a postaneta sladka tistemu, ki ima v sebi Boga, božjega Sina Jezusa Kristusa, njegovo milost in resnico. On je z vami, dokler živi v vas vera, upanje, ljubezen, pokorščina in vdanost. Ohranite, dragi verniki, v sebi vero, upanje in ljubezen, pa naj potem stiske še dalje trajajo in še hujše postanejo, boste v Bogu in z njegovo milostjo vse prenesli, vse premagali in postali vredni izrednega božjega usmiljenja, katero upamo doseči po priprošnji Marije, Matere božje in naše mogočne Pomočnice.

Končno se obrača sveti oče v svojem nagovoru na vse tiste, ki nosijo odgovornost in ki jih je Bog izbral ali dopustil, da imajo v rokah usodo svojega in drugih narodov, ter jih očetovsko roti in opominja: »Dajte hrepenečemu človeštvu kmalu mir, ki bo človeškemu rodu vrnil čast pred samim seboj in pred zgodovino. Mir, nad čigar zibelko ne bodo švigali maščevalni bliski sovraštva in razbrzdane volje po maščevanju, marveč bo sijala zarja novega duha svetovne skupnosti. Ta duh svetovne skupnosti pa naj se opre na neobhodno potrebno pomoč krščanske vere. Tak mir bo mogel po tej nesrečni vojski obvarovati človeštvo novega zla napačnega miru, ki bi bil postavljen na zgrešenih temeljih in bil goljufiv in enodneven.

Tako govori in uči sveti oče. Mi pa, predragi verniki, združimo se v skupni goreči prošnji k pravičnemu in usmiljenemu Bogu, naj v tej najusodnejši uri človeštva vse odgovorne voditelje in vladarje narodov nagiba, da bodo točno in hitro sledili njegovim navdihom in kmalu srečno pripeljali svoje narode v pristan miru, preden bi vojni vihar mogel pokončati in uničiti krščanske narode. Da pa bo naša molitev Bogu bolj všeč in jo bo prej uslišal, se po navodilih svetega očeta prenovimo v duhu prave krščanske vere in ljubezni, služimo Bogu vedno zvesteje in ga z vso otroško vdanostjo častimo.

Naj vas, dragi verniki, in vse vaše zadeve dobri Bog obogati z darovi svojega mogočnega blagoslova po Mariji. Amen.

V Ljubljani, na svečnico 1944.

† Gregorij,
škof.

2.

Postna postava za leto 1944.

Pooblaščen od svetega očeta (Indultum S. Congregationis pro negotiis ecclesiasticis extraordinariis de die 19 mensis Decembris 1941 A. A. S. XXXIII-1941 pg. 516 sq) dajem za leto 1944, dokler bo trajala vojska, vsem vernikom ljubljanske škofije splošno olajšavo postne postave tako,

da velja strogi post (zdržek od mesnih jedi in mesne juhe ter pritriganje v jedi)

samo na pepelnico (23. februarja) in na veliki petek (7. aprila).

Vse druge dneve je dovoljeno večkrat na dan jesti ter uživati mesne jedi. (Ta olajšava velja tudi za redovnike in redovnice.)

To olajšavo daje sveti oče zaradi vojnih razmer, ko je postala prehrana težka in si mnogokje verniki ne morejo priskrbeti hrane po svojih željah in potrebah, pa morajo jesti, kar dobijo in kadar dobijo.

Vernike, ki se bodo posluževali te postne olajšave (zlasti duhovne in redovne osebe), opozarjam in prosim, da post nadomestijo z drugimi dobrimi deli: s prostovoljnim samopremagovanjem, z miloščino, z deli telesnega in duhovnega usmiljenja, ko je med nami toliko telesne in duhovne pomoči potrebnih; zlasti pa naj mnogo molijo po namenu svetega očeta. (V zavodih in samostanih naj to molitev opravljajo skupno.)

V Ljubljani, dne 2. februarja 1944.

† Gregorij,
škof.

3.

Navodila za shranjevanje in zavarovanje presv. Rešnjega Telesa ob vojnih napadih.

Vsi duhovniki, ki so po svoji službi odgovorni za pravilno in varno shranjevanje presv. Evharistije, pa tudi ostali, ki ravno službene odgovornosti nimajo, naj pazljivo preštudirajo tu objavljeno navodilo S. Congr. de disciplina Sacramentorum in naj v smislu teh navodil poskrbijo vse potrebno, da zadostno zavarujejo in varno shranijo Najsvetejše za slučaj sovražnih bombnih napadov ali topovskega obstreljevanja, predvsem v tistih krajih, ki bi bili iz kakršnega koli vojaškega razloga bolj verjetno v nevarnosti.

EPISTULA

AD ORDINARIOS DE CUSTODIA ET PROTECTIONE SANCTISSIMAE EUCHARISTIAE
ADVERSUS BELLICOS INCURSUS.

AAS 1943, 282—285.

Quam longe lateque immoderatus bellicus furor per universum paene orbem saeviat atque omnia pessumdet, adhibitis tormentis bellicis omne genus, tum aëriis tum maritimis tum terrestribus, nemo est qui non videat.

A tam dira armorum direptione, proh dolor, immunia non sunt ipsa quoque sacra Dei templa, quae sacrosanctum Christi Corpus sub eucharisticis Speciebus delitescens asservant.

Ad quamlibet irreverentiam, quantum fieri poterit, a Sanctissima Eucharistia arcendam, sacra haec Congregatio Ordinariorum (can. 198 § 1) mentem convertere studet ad perquirenda media accommodatiora: quamvis non ignoret nonnullos Excmos Praesules laudabiliter ad rem idoneas normas suis parochis ecclesiarumque rectoribus iam suppeditasse.

Quaedam idcirco hisce litteris visum est concinnare, quae Ordinariis atque presbyteris Sanctissimae Eucharistiae custodibus inserviant ad tam grave, quo adstringuntur, munus explendum.

1. Apprime sacerdotes missalis rubricam, *De def. in cel. Miss. occ.*, X, n. 2, prae oculis habeant, si incursionis nuncio percelluntur dum sacra

peragunt Mysteria, quae inter alia praescribit: »Si sacerdote celebrante... timeatur incursus hostium vel alluvionis vel ruina loci ubi celebratur, ante consecrationem dimittatur Missa, post consecrationem vero sacerdos accelerare poterit sumptionem Sacramenti, omissis omnibus aliis.«

2. Prudenti Ordinarii iudicio, spectato hostilium offensionum incumbente periculo, potestas committitur suspendendi ad tempus, donec scilicet periculum ipsum perseveret, facultates asservandi Sanctissimam Eucharistiam in ecclesiis, quae tamen paroeciales aut praecellentes in loco non sint; et in oratoriis semipublicis, idest cappellis communitatum, seminariorum, nosocomiorum etc., ubi sacerdos aut diaconus praesto non sit, qui sacras Species in tuto collocare possit tempore incursionum; necnon praesertim in oratoriis domesticis.

3. In communitatibus tamen per sacerdotes aut moniales moderatis, quae de more semipublicum habent oratorium, si contingat quod specialis locus sit deputatus ut *refugium*, quod vocant, contra bellicas insidias communitati exclusive reservatus, qui locus sit aptus et decens, ibi pro oratorio asservari poterit etiam habitualiter Sanctissima Eucharistia, aptato altari convenienter ornato cum ciborio conopeo contexto, cum lampade electrica diu noctuque collucescente, ibique communitatis membris licebit sueta pietatis exercitia explere. Quoties autem Missa in oratorio litetur ad commodum praebendum sacrae Communionis suscipiendae, consecrentur dumtaxat particulae necessariae.

4. Ita pariter, in urbibus praefatis incursibus magis expositis, si ecclesia cryptam aut sacellum subterraneum habeat, aut facile ibi aptari possit, quod contra hostiles iniurias securitatem praeseferat, ibi Sanctissima Eucharistia potest continenter asservari in altari cum tabernaculo recondito in loco tutiore, servatis quae n. 3 diximus; et si ibi facilis pateat accessus ac suppetat loci capacitas, integrum sit fidelibus sacris functionibus interesse.

5. Canone 1269 § 3 casui prospicitur in quo »gravi aliqua suadente causa ab Ordinario loci probata, non est vetitum Sanctissimam Eucharistiam nocturno tempore extra altare... in loco tutiore et decenti... asservari...«. Hoc iuris praescriptum iam expendimus in Instructione »*De Sanctissima Eucharistia sedulo custodienda*« diei 26 maii 1938 ad 5:¹ ubi tali asservationis modo magis consuli dicebatur securitati Sanctissimae Eucharistiae praesertim adversus fures: at hoc valere etiam in bellicis offensionibus evidens est, et quidem etiam diurno tempore, si necesse sit.

Hic locus tutior potest esse etiam specialis aliquis recessus, subter ecclesiam aut sacrarium vel in paroeciali domo, potissimum si sacrae Species includantur in quadam arca ferrea, artificum iudicio construenda ut ab igne, umore aliaque offensione protegatur, imis ecclesiae muris aut intimo marmoreo columnae stylobati inserenda, servatis, quantum fieri poterit, legibus liturgicis atque citata Instructione.

6. Aliquando praestabit, uti iam innuimus n. 3, tot dumtaxat singulis diebus consecrari hostias quot sufficiant fidelibus sacra Dape sese refecturis, consumptis iis quae forte inde superfuerint, praeter eas quae viatico aut communioni infirmis ministrandis reserventur, et hae suadet ut collocentur non in ordinaria pyxide, sed in theca quadam ex solido metallo confecta, omnino obstructa, decenti iuxta morem, facilius recondenda et transferenda.

Sacerdos vero, qui prope ecclesiam incolit, incursionis tempore praefatam thecam cum sacris Particulis ita reservatis arripiat et in locum tutum deferat.

¹ *Acta A. Sedis*, vol. XXX, pag. 98 seqq.

7. Valde autem expediet ut parochus edoceat aliquos fideles, prudentia ac pietate praestantes — in primis sodales confraternitatis Sanctissimi Sacramenti, cuius praecipue est curam Sanctissimae Eucharistiae exhibere et cultum promovere — in extrema necessitate, nempe si parochus aut sacerdos in loco desit et periculum profanationis Sanctissimae Eucharistiae immineat, Sacras Species in loco tuto ponere aut forte deperditas quam diligentissime requirere et colligere.

8. Hae, quas recensuimus, quaedam dumtaxat sunt normae ad enunciatum finem attingendum; his vero quominus aliae addantur, quae inspectis locorum peculiaribus adiunctis magis idoneae reperiantur, nihil vetat; imo enixe Ordinarios adhortamur ut, si efficaciora comperiant media, iisdem utantur.

Gratum equidem foret huic sacrae Congregationi suo tempore ea omnia agnoscere quae Ordinarii moliti fuerint ad tuendam Sanctissimam Eucharistiam adversus bellicos incursus.

Ssmus Dominus Noster Pius Divina Providentia Papa XII, in Audientia Excmo Secretario H. S. C. die 14 septembris 1943 concessa, praefatam epistolam, ab EE. PP. in Plenariis Conventibus maturo ac diligenti examini iam subiectam, approbare dignatus est ac publici iuris fieri iussit in Commentario Officiali *Acta Apostolicae Sedis* et executioni illico demandari; cum derogationibus necessariis et opportunis.

Datum Romae, ex aedibus Sacrae Congregationis de disciplina Sacramentorum, die 15 mensis septembris anni 1943.

D. Card. JORIO, *Praefectus*.

L. ✠ S.

F. Bracci, *Secretarius*.

4.

Odpustek za molitev.

DECRETUM

Indulgentiae conceduntur piam invocationem recitantibus.

AAS 1943, 292.

Ssmus D. N. Pius divina Providentia Pp. XII, in Audientia infra scripto Cardinali Paenitentiario Maiori die 17 Iulii 1943 concessa, benigne elargiri dignatus est ut christifideles omnes, qui invocationem »Domine, salva nos, perimus« (Matth., VIII, 25), quavis lingua reddita (v. g. »Gospod, reši nas, utapljamo se!«) pia mente recitaverint, infra relatas Indulgentias consequi valeant: I. Partialem, quingentorum dierum, saltem corde contrito lucranda; II. Plenariam, suetis conditionibus acquirendam, si quotidie per integrum mensem invocatio pie repetita fuerit.

Praesenti in perpetuum valituro absque ulla Apostolicarum Litterarum in forma brevi expeditione et contrariis quibuslibet non obstantibus.

Datum Romae, ex Aedibus Sacrae Paenitentiariae, die 18 Aug. 1943.

N. Card. CANALI, Paenitentiarius Maior.

L. S.

S. Luzio, Regens.

5.

Kanonična vizitacija in birmovanje l. 1944.

Letos bi prišle na vrsto dekanije Leskovec, Litija, Črnomelj. Ali bo mogoče pripraviti in izvršiti birmovanje vsaj v nekaterih župnijah leskovške in belokranjske dekanije, še danes ni mogoče vedeti, v božjih rokah je. Če bo kje in kjer bo mogoče, bom vsak čas pripravljen ustreči želji dušnih pastirjev in vernikov. Čas in način se bo — kadar bodo razmere dopuščale — določil sporazumno s prizadetimi gospodi dekani in župniki. Prosimo Svetega Duha, da omogoči podelitev Njegovega svetega zakramenta vsem otrokom, ki so letos na vrsti, saj jim je zakrament potrditve v veri v teh časih še prav posebno potreben.

V Ljubljani, dne 2. februarja 1944.

† Gregorij,
škof.

6.

Konference v letu 1944.

A. Za pastoralne konference določam v smislu čl. 44., odst. 1. Zak. lj. šk. sledeča vprašanja:

1. Navodila S. Congr. S. Officii de agendi ratione confessoriorum circa VI. Decalogi praeceptum (Škof. list 1945, str. 80 ssl).

2. Nauk okrožnice »Mystici Corporis Christi«

a) Cerkev je mistično telo Kristusovo (Škof. list 1945, str. 52—66).

3. b) Zveza vernikov s Kristusom — zmote (ibid. str. 66—73).

4. c) Ljubezen do Cerkve (ibid. str. 75—78).

Za vsako konferenco — pomladansko in jesensko — naj se vzameta po dve točki po vrsti. Kjer bi bila možna samo ena konferenca, se mora na vsak način obravnavati prva točka, ki pod nobenim pogojem ne sme izpasti.

B. Za konference Sodalitatis SS. Cordis Jesu določam v smislu čl. 51., odst. 2. Zak. lj. škof., da se na eni ali več konferencah obravna navodilo papeža Pija XI. v okrožnici Divini Redemptoris o obnovi krščanskega življenja (Škof. list 1937, str. 49—54), zlasti še za naše razmere točka 41. in 43. V njih je program dušnopastirskega dela bodočnosti.

V Ljubljani, dne 2. februarja 1944.

† Gregorij,
škof.

7.

Triletni izpiti duhovnikov po kan. 130.

se bodo vršili letos v četrtek, dne 19. oktobra, v avlah teološke fakultete v Ljubljani (Alojzijevišče). Začetek bo ob osmih zjutraj.

Tvarina je določena v čl. 19. Zakonika ljubljanske škofije.

K izpitu se morajo kandidati prijaviti s pismeno prošnjo na škofijski ordinariat najkasneje do 1. oktobra 1944.

V Ljubljani, dne 3. februarja 1944.

† Gregorij,
škof.

8.

„Knjižice.“

Ob redukciji nekaterih verskih listov se duhovščini zelo priporoča akcija za širjenje »Knjižic« — zlasti še v Ljubljani in kjer je to mogoče. Brošurice, ki prav sedaj izhajajo (Duhovni koledarček 1944, Makabejci, Pastirjev glas, Naš čolnič otmimo), so po svoji vsebini in časovni potrebi vredne, da se čimbolj razširijo. Iz junijske številke, ki je prinesla pregledno kontrolno črto o življenju »Knjižic« v prvem desetletju, je razvidno, da se je prav v prvem desetletju število stalnih naročnikov zelo dvignilo. To je znak, kako ljudem »Knjižice« ugajajo, kar je prvi pogoj za vplivanje. Duhovniki, ki pridno širijo ta drobni tisk, si resnično »postoterijo« svojo besedo na prižnici, kakor pravi prevzvišeni gospod ordinarij o »Knjižicah« v znanem pismu, iz katerega se razbere njihov namen: »V desetem letu želim »Knjižicam«, da bi našle pot k vsem slovenskim dušam in bi v teh izrednih časih v največji meri mogle vršiti svojo važno nalogo: učiti, tolažiti, voditi.«

Zato naj dušni pastirji »Knjižice« vernikom znova priporočajo, tudi s prižnice; po raznih agilnih organizacijah se bo tudi v tej smeri veliko več doseglo. Zlasti v mestih je treba vztrajno širiti dober verski tisk, med katerim kaže poudariti prav »Knjižice«, ki so v vsakem pogledu vredne pomoči od strani vseh duhovnikov. Verniki, ki razne dobre liste že imajo, bodo opomnjeni tudi radi dali ali zbrali naročnino za revnejše družine. Tako se bo tiskana beseda božja n. pr. v obliki male knjižice povsod širila in prišla končno tudi med tiste, ki besede božje sicer ne poslušajo.

Posebno naj se vse stori, da se zlasti v Ljubljani razširita knjižici »Duhovni koledarček 1944« in »Pastirjev glas«. Prva prinaša posledice slovenskega komunizma, druga pa jasno škofovo besedo o brezbožnem komunizmu. V skupni borbi proti komunizmu sta ti dve knjižici ne samo vredni vsega priporočila, ampak celo izredne akcije, ki naj bi ju spravila v vsako ljubljansko družino.

V Ljubljani, dne 3. februarja 1944.

Ign. Nadrah,
gen. vikar.

9.

Duhovne vaje v letu 1943.

so napravili: dr. Gregorij Rožman. — Dr. Ambrožič Franc, Anžič Anton, dr. Arneje Janko, Avguštin Albin. — Bartol Mirko, Bratulič Viktor, dr. Breznik Anton, Breznikar Viktor, Bukowitz Henrik. — Caserman Janez, Cuderman Kristijan, Cukale Jožef, Cunder Viljem, Cvelbar Jožef. — Čadež Anton, dr. Čepon Anton, dr. Čepon Ludvik, Česenj Andrej, Črnilec Janez. — Demšar Viktorijan (dvakrat), Dobrovoljc Alojzij, Dolšina Janez, Dovč Janez. — Erzar Franc, Erzar Stanislav, Erzin Leopold. — Dr. Fajdiga Viljem, Filipič Janez, Fortuna Franc, Frančič Janez, Fric Franc. — Gande Bogomir, Gliebe Jožef, Glinšek Franc, dr. Gnidovec Franc, Golob Franc, Gornik Anton, Gorše Martin, Gostiša Vincencij, Grčman Anton, Gregorič Jožef, Grims Stanislav, dr. Grivec Franc, Gross Karel. — Hafner Janez, Hartman Jožef, Hybašek Vojteh. — Iskra Anton. — Jagodic Jožef, dr. Jaklič Franc, Jamnik Jožef, Jane Peter, Janež Janez, dr. Janžekovič Janez, Jeglič Stanislav, Jenko Alojzij, Jenko Janez (Žužemberk), Jenko Mihael, dr. Jere Franc, Jerman Anton. — Kajdiž Valentin, Kalan Janez star., Kambič Alojzij, Kapš Stani-

slav, Kapus Jožef, dr. Kimovec Franc, dr. Klinar Tomaž, Kljun Janez star., Kljun Janez ml., dr. Knific Janez, Kokel Franc, Koman Boris, Komlanec Anton, Kopušar Milan, Koretič Franc, Koritnik Anton, Košiček Jožef, Košir Jožef, Košmerlj Alojzij, Koželj Franc, Kragl Viktor, dr. Kraljič Janez, Kres Jožef, Kunstelj Jožef. — Lamovšek Matija, Lampič Ladislav, Lavrič Andrej, dr. Lenček Ignacij, Lenič Stanislav, dr. Levičnik Alfonz, dr. Lukman Franc, Lušin Jožef. — Makovec Andrej, Mali Gregorij, Markež Alojzij, Meršolj Janez, Mervec Franc, Miklavčič Maks, Mlakar Janko, Mohar Janez, Mozetič Franc, Mrkun Anton, Muren Jožef. — Nadrah Ignacij, Nastran Franc, Novak Franc, Novak Jožef. — Oblak Janez, dr. Odar Alojzij, Orehar Anton, Oven Jožef. — Pavlin Jernej, Pečarič Martin, dr. Pečjak Gregorij, Pečnik Janez, Pengov Franc, Perkan Danilo, Petrič Gabrijel, Pipp Viljem, Pirc Jožef, † Platiša Janez, Pleša Franc, Podbevšek Jernej, Podbregar Pavel, Pogačnik Anton, † Pokorn Jožef, Poljanec Janez, dr. Potočnik Ciril, Premrl Stanislav, Premrov Jožef, Prešeren Jožef, Pucelj Janez. — Dr. Robič Pavel, Rott Jožef, Rozman Franc. — Dr. Samsa Janez, Schweiger Viktor, Sedej Janez, Sitar Janez, Sitar Valentin, Skobe Ignacij, Skvarča Stanislav, Sladič Janez, dr. Slavič Matija, Snoj Jožef, Sparhakl Karel, Sterle Alojzij, Steska Viktor, Strle Anton, Stroj Alojzij, Strupi Alojzij, Studen Franc, Supin Karel, Sušnik Janez. — Šarec Alojzij, Šega Viktor, Šimenc Jožef, Škerbec Matija, Škerlavaj Bogomil, Škrbe Stanislav, Šolar Jakob, Šolar Jožef, dr. Šorli Peter, Štrancar Ignacij, Štrekelj Jakob, Šušteršič Franc. — Tavčar Matej, Terčelj Filip, dr. Tom Franc, † Tomažič Janez, Tome Valentin, Trdin Mihael, dr. Truhlar Karel. — Učakar Franc, dr. Ušeničnik Aleš, dr. Ušeničnik Franc. — Veider Janez, Vidmar Anton, Vidmar Franc, Vilfan Janez, Vilfan Matej, Vindišar Janez, Vodopivec Janez, Vole Jožef, Vovk Anton, Vovk Jožef star., Vrtačnik Venceslav. — Zabret Valentin, Zajc Karel, Zaletel Vincencij, Zalokar Jožef. — Žagar-Sanaval Janez, Žakelj Filip, Železny Alojzij, dr. Žerjav Gregorij, Žnidar Mihael. — Skupaj 197.

Naknadno se objavljata za leto 1942: Bukowitz Henrik, dr. Šorli Peter.

V Domu duhovnih vaj v Ljubljani

je bilo 11 tečajev z 289 udeleženci, in sicer:

7 tečajev za duhovnike	203 udeleženci
posamezni duhovniki	2 udeleženci
1 tečaj za bogoslovce	31 udeležencev
1 tečaj za abituriente	10 udeležencev
1 tečaj za dijake kongreganiste	32 udeležencev
1 tečaj za nastopajoče organiste	9 udeležencev
posamezni redovnik	1 udeleženec
posamezni inteligent	1 udeleženec

V Misijonski hiši v Ljubljani, Tabor 12,

je bilo 10 tečajev duhovnih vaj z 211 udeleženci, in sicer:

1 tečaj za dijake Vincencijevega dijaškega doma	21 udeležencev
1 tečaj za akademike akademskega kluba Straža	24 udeležencev
5 tečajev za srednješolce in akademike Zveze katol. dijakov	110 udeležencev
1 tečaj za dijake Frančiškove križarje	24 udeležencev
1 tečaj za člane Zveze mladih katol. delavcev	20 udeležencev
1 tečaj za starešine Zveze katol. dijakov	12 udeležencev
1 duhovna obnova Zveze mladih katol. delavcev	24 udeležencev
posamezni akademiki in inteligenti	4 udeleženci

10.

Slovstvo.

R. Plus, D. J.: **Kristus v naših bratih.** Prevod ljubljanskih bogoslovcev. Izdala in založila kongregacija duhovnikov in bogoslovcev v Ljubljani. Knjiga naj pomaga gledati v bližnjem Kristusa ter s tem poglobljati in krepiti katoliški apostolat vseh vrst. — Izvrstno delo toplo priporočamo.

Anton Luskar: **Obredni priročnik.** Druga izdaja. V Ljubljani 1944. Mladinska založba. — Priročnik se priporoča ne le gospodom duhovnikom, ampak tudi vsem cerkvenikom. V njem bodo našli vse, kar morajo pripraviti za razne slovesnosti.

Dr. Franc Jaklič: **Apostolski provikar Ignacij Knoblehar in njegovi misijonski sodelavci v Osrednji Afriki.** V Ljubljani 1943. Založila Ljudska knjigarna. — Obširen, skrbno obdelan življenjepis našega velikega misijonarja in njegovih sodelavcev. Izvrstno knjigo toplo priporočamo.

Venceslav M. Vrtovec S. J.: **Pesem življenja.** Glasnikove knjižice 16. zvezek. Izdal Glasnik presv. Srca Jezus. v Ljubljani. 1943. — Knjiga z lepimi premišljevanji, res vredna branja.

Dr. p. Roman Tominec OFM.: **Skrivnost poslednjega usmiljenja.** V Ljubljani 1943. Založil Anton Sfiligoj v Ljubljani. — Knjiga vsebuje nauk Cerkve o vicah, zapiske naznanke ter zglede in razmišljanja o vicah, nazadnje izbrane misli o neumrljivosti človeške duše. Lepo urejeno knjigo s tehnimi mislimi priporočamo.

P. Krizostom Sekovanič OFM.: **Božji smehljaji.** V Ljubljani 1943. Založil pisatelj. — Lepe religiozne pesmi v lahkem in prijetnem slogu, naslonjene na cerkveno liturgijo. Priporočamo.

Misijonska predavanja. Izdala duhovniška misijonska zveza. Knjiga XII. V Ljubljani 1943. — Za 25 letnico te zveze v ljubljanski škofiji je poklonil odbor svojim članom to knjigo, vsebujočo predavanja na misijonskem tečaju za duhovnike. Natisnjenih je petnajst predavanj, ki dobro služijo za poglobitev v misijonsko misel. Priporočamo.

Knjižice salezijanske družbe: štev. 237-238: **Krizanteme;** štev. 239-240: **Duhovni koledarček za leto 1944;** štev. 241-242: **Makabejci-Kladivarji;** štev. 243-244: **Pastirjev glas;** izredna številka: **Naš čolnič otmimo!** — Priporočamo.

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 5. februarja 1944.

† **Gregorij,**

škof.

Jože Jagodie,

škof. kancler.

Vsebina: 1. Pastirsko pismo za leto 1944. — 2. Postna postava za leto 1944. — 3. Navodila za shranjevanje in zavarovanje presv. Rešnjega Telesa ob vojnih napadih. — 4. Odpustek za molitev. — 5. Kanonična vizitacija in birmovanje 1. 1944. — 6. Konference v letu 1944. — 7. Triletni izpiti duhovnikov po kan. 130. — 8. »Knjižice.« — 9. Duhovne vaje v letu 1943. — 10. Slovstvo.

Herausgeber — Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Verantwortlicher Redakteur — Odgovorni urednik: **Jože Jagodie.** — Gedruckt bei Ljudska tiskarna in Ljubljana — Tiska Ljudska tiskarna v Ljubljani (**Jože Kramarič**).

